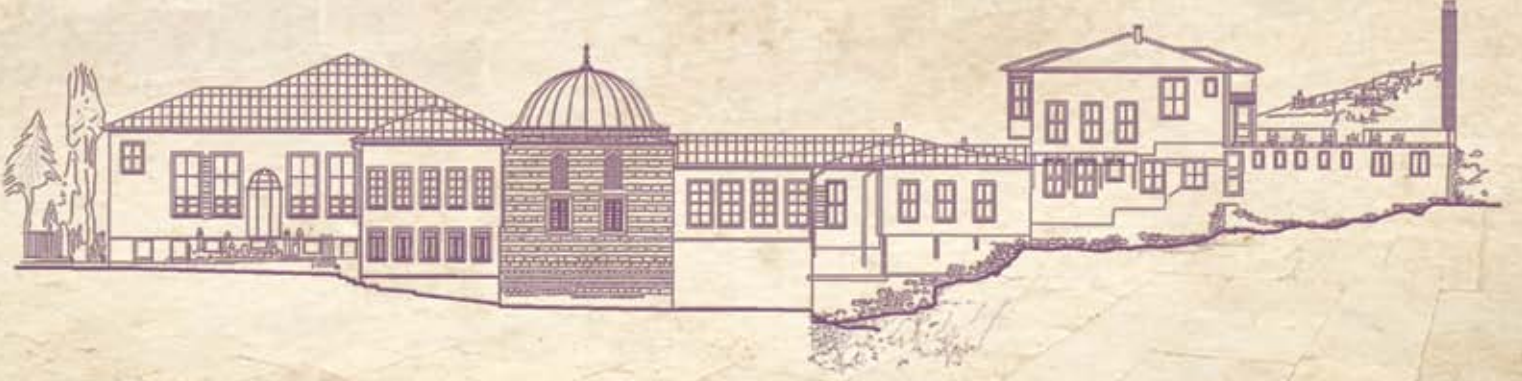

BEŐIKTAŐ ŞEYH YAHYA EFENDİ KÜLLİYESİ ONARIM ÇALIŞMALARI

Dr. Olcay AYDEMİR / Y. Mimar
Vakıflar İstanbul I. Bölge Müdürlüğü

“İlahi mağfiret Yahya Efendi dergâhında adeta güzel bir insan yüzü takınır. Ölüm burada, hemen iki-üç basamak merdiven ve bir-iki sedle çıkıliveren bu bahçede hayatla o kadar kardeştir ki bir nevi erme yolu yahut aşk bahçesi sanılabilir.”

Ahmet Hamdi Tanpınar

Beşiktaş ilçesi'nde, Çırağan'da, Yıldız Mahallesi'ndeki Yahya Efendi Çıkmazında yer alan ve 1538'de kurulan Yahya Efendi Tekkesi; 16 yy'n ileri gelen âlim ve mutasavvıflarından Kanuni'nin sükardeşi Yahya Efendi'nin adıyla anılır. Yahya Efendi'nin kendi imkânları ile satın aldığı geniş arazi bugünkü tekke arsasının yanı sıra bazı kaynaklarda Yıldız ve Çırağan sarayının arazilerine katılan geniş bir parçayı, ayrıca Yüksek Denizcilik Okulunun arsasını da içine aldığı, yıldız tepesinden Boğaziçi kıyısına kadar kesintisiz ulaşmakta olduğu belirtilmektedir. Yahya Efendi bu araziyi islah etmiş mescit-tevhidhane, çeşme ve çeşitli evlerden oluşan bir külliye niteliğindeki ilk tekkeyi tesis etmiş, çevresini bağlar ve çiçek bahçeleri ile donatmıştır. (Bugünkü tekke arsası Vaziyet-1) Külliye'nin mimari yapılarının çevre ile kurmuş olduğu sıcak ilişki İstanbul'un hala yaşayan pitoresk bir köşesini oluşturmaktadır.¹

İstanbul Vakıflar I. Bölge Müdürlüğü'nce 2009 yılında ihalesi yapılarak restorasyon çalışmalarına, ihale sonrası 20.05.2009 tarihinde yapılan yer teslimi ile başlanmıştır. Restorasyon çalışmaları, sadece rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin tümünün onaylanmış olduğu 8,10,11 nolu yapılardan 8 ve 10 nolu yapılarda devam etmektedir. İhale kapsamında olan ve Külliye içinde yer alan yapılardan cami ve Yahya Efendi türbesi ile Güzelce Ali Paşa türbesinin tüm projeleri Koruma Kuruluna gönderilmiş olup, onay beklenmektedir. Ayrıca meşrutalardan ve giriş bölümünde yer alan yapılardan 1,4,5,6,7 nolu yapıların rölöve projeleri Koruma Kuruluna gönderilmiş olup, 1,4,5,6 nolu yapıların restitüsyon ve restorasyon projeleri Müdürlüğü'ne gönderilmiştir. Yol cephesi zemininde kaymalar olduğundan, alınan zemin raporu doğrultusunda hazırlanan İstinat duvarı projesi Koruma Kurulunca onaylanmış olup, yapımına başlanmıştır. Bu cephede yer alan tüm yapıların onarımına duvarın uygulaması bittikten sonra başlanacaktır. 10 nolu türbe ve türbedar evine ilişkin restorasyon çalışmaları kurul kararı ile onaylanan projesi doğrultusunda devam etmektedir. Onarım esnasında ortaya çıkan bulgulara göre restorasyon projesi revize edilmektedir. 8 nolu meşrutanın ise sökümü yapılmış, zemin katda kaymaya bağlı duvar çatlaklarından dolayı istinat duvarı imalatının tamamlanmasından ve revize restorasyon projesinin onayından sonra onarımına başlanacaktır. Yukarıda özetlendiği gibi, dergâh içinde yer alan yapıların büyük bir kısmının projeleri yeni hazırlanmış olup, Koruma Kurulundan onay beklenmektedir. Onarım çalışmaları giriş bölümünde yer alan, 10 nolu türbe (Şehzadeler Türbesinde) ve istinat duvarında devam etmektedir. İstinat duvarları tamamlandıktan sonra ve projeler onaylandıktan sonra camii, türbe ve meşrutaların onarımına başlanacaktır.

İstanbul ile yakın çevresindeki yerleşimler, fetihden 100 küsur yıl önce Anadolu yakasının Osmanlı topraklarına katılmasıyla başlayan yoğun bir tarikat faaliyetine sahne olmuş,

tarikatların lağvedildiği 1925'e kadar aralıksız süren bu faaliyet sonucunda İstanbul'da ve civarında en az 500 kadar tarikat yapısı tesis edilmiştir. İstanbul ve çevresinde karşılaşılan tarikat yapıları "asitane, derya, hankah, zaviye" gibi çeşitli terimlerle anılmıştır. Ayrıca "Gülşenihane, Kalenderhane, Kadiriye, Mevlevihane" gibi belirli bir tarikatın tesislerini ifade eden terimler de mevcuttur. Söz konusu terimlerden dergâh, hankah ve tekkenin ne belirli bir tarikata, ne herhangi bir fonksiyon

Plan,1-Vaziyet Planı

¹ İstanbul Ansiklopedisi, Cilt 7, s, 409 .

farklılığına ne de bunlardan kaynaklanan bir mimari tipe tekabül ettiği söylenebilir. Ancak asitane ve zaviye terimlerinin İstanbul'daki tarikat yapılarının, bağlı buldukları tarikat içindeki statülerinin belirleyici olduğu görülmektedir.²

Zaviye ve tekke Osmanlı toplumunun içsel yapısıdır. Toplumun devlet kontrolünden uzak, spontane spiritüel örgütlenmesinin ifadesidir. Fakat bu tanım Erken Osmanlı Dönemi için yeterli değildir. Erken Osmanlı kültürünü ve mimarisini tanımlayan temel olgulardan biri olarak tekkeler fetihten ve medresenin güçlenmesinden sonra önemini yitirmemiştir. 15. yüzyıldan sonra tekke diye yapılan yapıların büyük bir çoğunlunun mimari iddiaları yoktur. Özellikle bugüne kalmış 18 ve 19. yüzyıl tekkelerinin mimari göstergeleri "Tevhidhane" denilen ve ayin yapılan ortak toplantı hacimlerinde ve bazen ünlü bir şeyhin türbesinde yoğunlaşmışlardır. Tekkeler genelde şeyh konutu olarak tasarlanmış yapılara "tevhidhane" lerin eklendiği ahşap konut karakterli yapılardır.³

19.yy'da, tarikat yaşamının canlanmasının ifadesi olarak birçoğu yeniden yapılan ve yenilenen tekkelerin konutlardan farklılaşmaları sadece tevhidhanelerinde olmuştur. Bunların çoğunluğunda sekizgen bir orta alanı iki katlı galeriler çevirmiştir. Yapıların dış mimarisi işleve ilişkin bir tipoloji içermez. Hemen hepsi ahşap olan tekke yapılarının içinde kâgır yapı nadirdir. Pek çok tarikat yapısında olduğu gibi burada da ilk tekkenin çekirdeğini bizzat Yahya Efendinin evinin teşkil ettiği anlaşılmaktadır.

(Harita 1- Alman Mavisî, 1915)

YAPILARIN MİMARİ ÖZELLİKLERİ VE DEVAM EDEN ÇALIŞMALAR

Külliyenin başlangıcının 15. yüzyılda Yahya Efendinin evi ve tevhidhane ile başladığı çeşitli kaynaklarda belirtilmektedir. Tevhidhane 18 ve 19. yüzyıllarda yapılan eklemelerle ve onarımlarla bugünkü halini almıştır. Tekkelerinin "Tevhidhane" denilen (bugün Yahya Efendi'nin türbesinin olduğu bölüm) ve ayin yapılan ortak toplantı hacminin Yahya Efendi'nin ölümünden sonra türbe olduğu ve bugün cami olan kısmın tevhidhane olarak kullanıldığı belirtilmektedir. Tekke, şeyh konutu olarak tasarlanmış yapıya "tevhidhane"nin ve meşrutaların eklendiği ahşap konut karakterli yapılardan

oluşturmuştur. Külliyyede, tevhidhane kısmı Velizade Ahmet Efendi adından bir hayır sahibinin minber ilavesiyle cami-tevhidhaneye dönüşmüştür. Hayrat sicil kaydına göre ise Abdülmecit tarafından minberin konduğu belirtilmektedir. (bkz -Rölöve planında B olarak işaretli alan) Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün Hayrat Sicil kayıtlarında, Nev-i-Ahşap Dergah olarak geçen külliyyenin durumu: Etrafı sakafı semahane olup, sonradan Abdülmecit tarafından minber konmuş olan cami ve Yahya Efendi Türbesi şerifesi ve Güzelce Ali Paşanın ve Abdülhamit Han'ın sani (sanat eseri olarak meydana getirilen) tarafından yaptırılmış ve dergahın kabristanının derununda (içinde) bulunan bir oda bir sodayı müstedil kâgır Şehzadegah Türbesi ve Şeyh Efendiye Mahsus inşa olunmuş 6 oda ve bir kuyu" olarak geçmekte, "Hududu ise; Doğu; hazine-i hassaya ait bahçe ve potnişin Şeyh Hasan Hayri Efendinin cedit numaralı köşkü, Batı; Çıkmaz palanga sokağı Güney; Divanyolu caddesi, Kuzey; Çıkmaz Planaga sokağı ve Yıldız sarayı hümayünü bahçesi olarak" sınırları belirtilmektedir.⁴

Baninin 1570'te vefatını müteakip kendisine büyük saygı ve sevgisi olan II. Selim kabri üzerine tasarımı Sinan'a

ait olan kâgır, kubbeli bir türbe inşa ettirmiş aynı zamanda tekkeyi genişletmiştir. (bkz-Rölöve planı-A-C ile işaretli bölüm- vaziyet planında 2-3 nolu yapıların tümü), Yahya Efendi Tekkesinin türbeler dışında bugünkü şeklini, alması 1873'te Abdülaziz'in annesi Pertevniyal Valide Sultan'ın büyük onarımı sonucunda olmuştur. II. Abdülhamit döneminde de onarımlar geçirmiştir. Tekkenin mensubu olan Hacı Mahmut Efendi

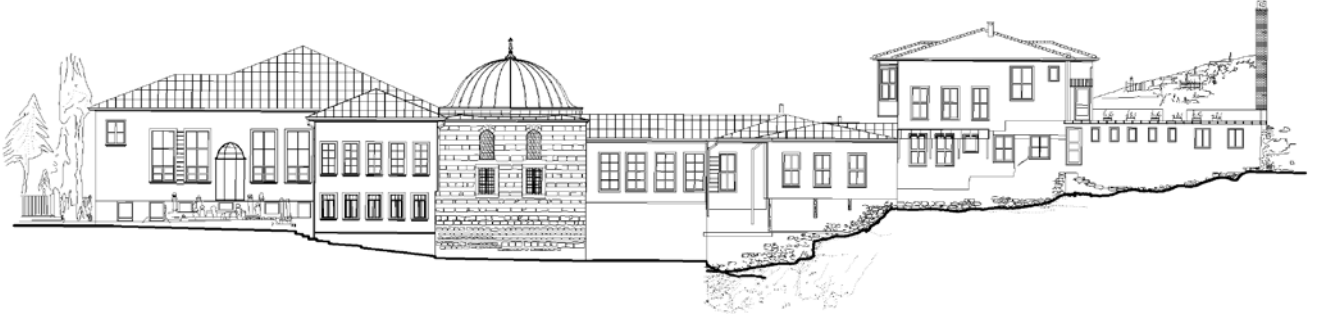
1903 de cümle kapısına bitişik bir kütüphane inşa ettirmiş (bkz -Vaziyet planı-11 nolu yapı), yokuş üzerindeki çeşmeyi yenilemiştir. Vakıflar Genel Müdürlüğü'nde kayıtlı Vakfiyesinde, 11 nolu Kütüphane binası ile ilgili olarak "..... kütüphaneye nezaret etmek üzere Dergahı mezkûr türbedarı Hayri Efendi ve intikaline mezkûr dergaha türbedar tayin kılınacak kimse ne nazır nasbolunmak ve kütüphaneye hiç kimse tarafından müdahale bulunmayıp hiç bir suretle kütüphaneden dışarıya kitap çıkarılmamak üzere denilmekte ve vakfiyede".... altı bin beş yüz yetmiş adet kitap...."dan bahsedilmektedir.⁵

² İstanbul Ansiklopedisi Cilt 7, s, 236,237,238s.

³ Doğan KUBAN, (2007), *Osmanlı Mimarisi*, YEM yayınları, İstanbul s, 644.

⁴ Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi, B.1/9, Hayrat Sicil kaydı .03.12.1955

⁵ Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi, Vakıf Kayıtlar Müdürlüğü'nün, 3015 sayılı, 574 numaralı defterin 61 sayfa 53/20 sırasında kayıtlı (tefrişat müdürü Hacı Mahmud Efendi) ye ait 12 Sefer 1330 tarihli Vakfiye

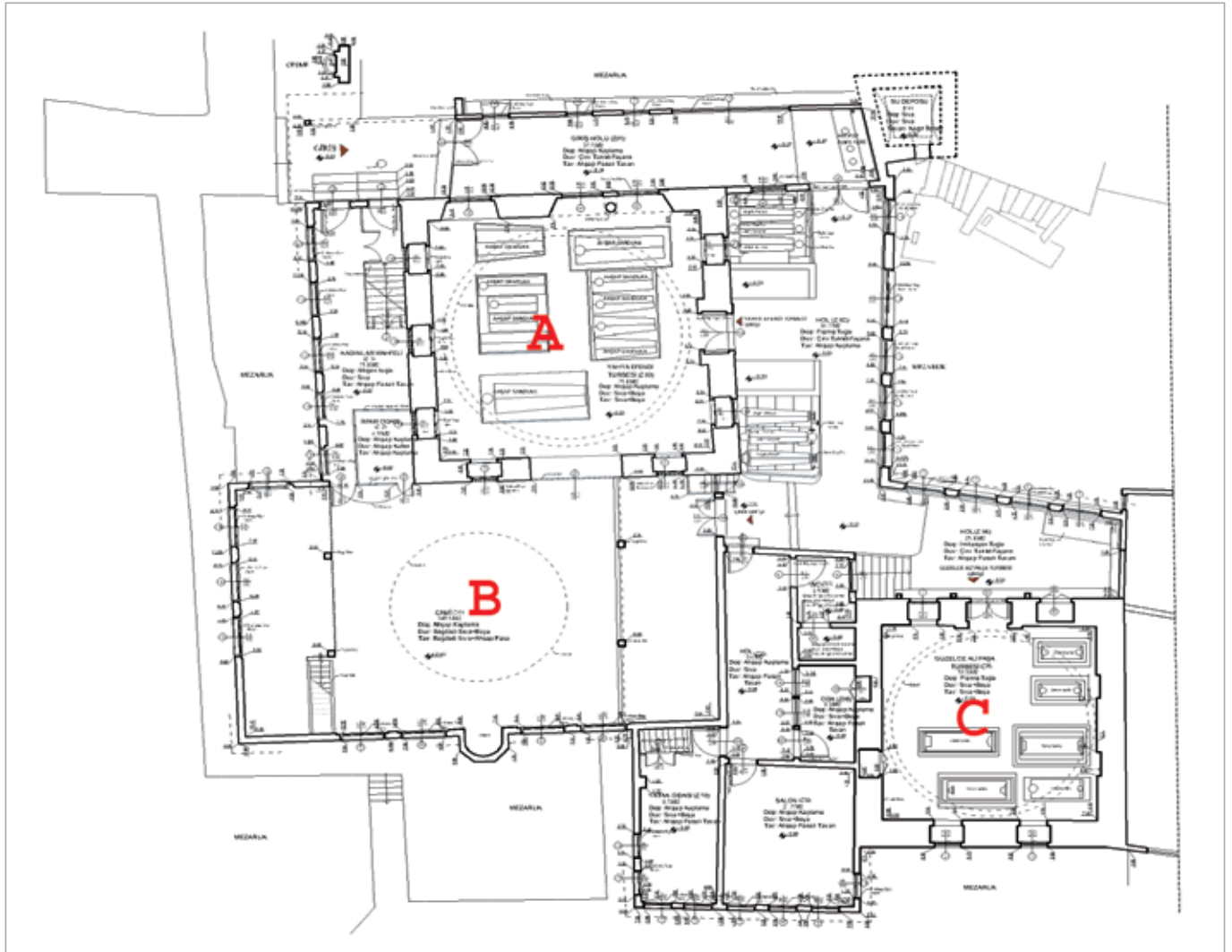
Silüet 1- Çırağan caddesi yönünde, Camii, Güzelce Ali Paşa Türbesi (2-3 nolu) ve 4-5-6 nolu meşrutalara ait Silüet (Pekerler İnş.Tic. San. Ltd. Şti tarafından hazırlanmıştır.)

Aynı dönemde hazirenin kuzey kesimine kadın-erkek birçok hanedan üyesinin gömülü olduğu ancak "Şehzadeler Türbesi" olarak adlandırılan bina inşa edilmiştir. (bkz-Vaziyet planı 10 nolu yapı)

Külliyeye ulaşmak için, Yahya Efendi Çıkma sokaktan yukarı çıkıldığında sağda yer alan çeşmeden sağa doğru kıvrılan yolu takip etmek gerekir. Bu yolu almaşık örgülü yüksekçe bir duvar takip eder, sonra tekkenin cümle kapısı, tam karşıda ise buna bitişik Hacı Mahmut Efendi Kütüphanesi görülür. Cümle kapısı tablalı ahşap kanatlı sade bir kapıdır, eski fotoğraflarında ahşap kapının önünde, tekke giriş kapılarının tipik bir şekli olan

demir bir kapı daha olduğu görülmektedir. Dörtgen açıklığın üstünde 1290/1873' teki büyük onarımı belgeleyen, kitabe yer alır. Cümle kapısının ardında üstü beşik çatı ile örtülü bir geçitten cami girişine ulaşılır. Bu geçit sağda (güneyde) hazireyi kuşatan istinat duvarı ile solda (kuzeyde) birer kapı ve pencere ile geçide açılan bevvap hücreleri ile sınırlıdır.

Cümle kapısının Batı yönüne bitişik olan Hacı Mahmut Efendi Kütüphanesi tek katlı dikdörtgen planlı basit bir yapıdır. Duvarları tuğlalar ile örülmüş, cepheleri sıvalıdır. Çatısı Marsilya tipi kiremitlerle örtülüdür. Çıkma sokağa bakan kuzey cephesinde basit kemerli giriş ile demir kapaklı iki adet pencere

Plan 2-Yahya Efendi Türbesi, Güzelce Ali Paşa Türbesi ve Camiye ait Rölöve planı (Pekerler İnş. Tic. San. Ltd. Şti tarafından hazırlanmıştır.)

Resim 1- Tablalı ahşap kanatlı sade cümle kapısı ve Cümle kapısının eski fotoğrafı

yer almaktadır. Kapısı demir kanatlar, pencereleri de demir parmaklıklar ile donatılmıştır. Kemerlerin üzerinde baninin ve kütüphanenin inşaat tarihini veren sülüs hatlı mensur kitabe bulunur.

Dikdörtgen planlı cami-tevhidhane, manzaraya hâkimiyeti açısından oldukça şanslı bir konumdadır. Bir yönde Yahya Efendi Türbesi, diğer yönde ahşap iskeletli, bağdadi sıvalı, dışarıdan ahşap kaplama duvarlarla çevrilidir. Kuzey duvarında

türbeye açılan üç adet pencereden başka, kadınlar mahfili ile harim arasında bağlantıyı sağlayan, kapı kanadı gibi açılabilen kafesler yer almaktadır. Güney (kible) duvarın ortasında içeriden yarım daire, dışarıdan yarım sekizgen planlı bir mihrap, bunun sağında ve solunda ikişer pencere vardır.

Cami-tevhidhanenin yanlarında (doğu ve batı yönlerinde) mahfiller bulunmaktadır. Üst kattaki mahfilleri taşıyan kare kesitli ikişer ahşap sütunlarda onarımdan önce yapılmış

Resim 2-3 Girişten görülen camii girişi ve Camiye Giriş

Resim 4- Hacı Mahmut Efendi Kütüphanesi. (bkz vaziyet planı 11 nolu yapı)

boya raspası sonrasında somaki boyalar ortaya çıkarılmıştır. Üst katta hünkâr mahfili yer alır. Harim girişinin yanında dar ahşap merdiven ile buraya ulaşılır. Yıldız Sarayı'nın marangozhanesinde -muhtemelen II. Abdülhamid'in kendisi tarafından imal edildiği çeşitli kaynaklarda da geçen, torna işi ahşap

Resim,5- Caminin tavanı

kafesler, hünkâr mahfilinin harime bakan yüzünü kapatır. Caminin kare planlı bölümü üzeri, ahşap çatı altında gizlenmiş, bağdadi sıvalı, basık bir kubbe ile kapatılmıştır. Kubbeye geçiş, kâgir mimaride olduğu gibi, üçgen ve beşgenlerle sağlanmıştır.

Ahşap tavanları ise çıtalıdır.

Yahya Efendi Türbesi, düzgün kare (içeriden 9x9m) planlıdır. Türbenin batı ve doğu duvarları inşa edildikleri dönemin klasik üslubuna uygun kapı ve pencere düzeni ile ilk şeklini korumuştur. Cami-tevhidhane harimine açılan güney duvarında, ortada yer alan pencere iptal edilerek bunun yerine çok daha geniş, basık kemerli bir açıklık yapılmıştır. Tarikat yapılarında sıkça gözlenen ibadethane-türbe ilişkisi böylece sağlanmıştır. 1873'teki onarımı sırasında yapıda bu tür değişikliklerin gerçekleştiği söylenebilir. Çeşitli kaynaklarda yer alan ve kâgir türbenin aslında pandantifli bir kubbe ile örtülü olduğu iddia edilmektedir. Muhtemelen 1873 onarımında özgün üst yapı iptal edilerek yerine bugünkü basık bağdadi kubbe inşa edilmiştir. Cami-tevhidhanenin bağdadi kubbesi gibi bu da aynı ahşap çatı altında gizlenmiştir. Her iki mekânın kubbeleri arasında görülen teknik ve oran benzerliğinden, ayrıca türbenin son haline 1873'te almış olduğundan hareketle cami-tevhidhanedeki değişiklikleri de aynı yıla tarihlemek

Resim,6- Türbe ve caminin ilişkisi -iç mekan, türbenin camiden görünen

mümkündür. Ancak bu tür ifadelerle ilişkin her hangi bir belge elde edilemediğinden, restitüsyona bu tür kanılar yansıtılmamıştır.

Resim,7-8 Kadınlar Mahfili ve Hünkâr mahfili

Resim, 9-10 Caminin üçgen ve beşgen geçişli kubbesi ve ahşap minber

Cami-tevhidhane ile Güzelce Ali Paşa Türbesi arasında yer alan ve cami görevlisinin konutu olarak kullanılan ahşap bölüm, komşusu olduğu mekânlara göre güney yönünde taşkındır. Burada dikdörtgen planlı bir sofaya açılan, farklı büyüklükte dört oda yer alır. Bunların kütüphane olduğu vakfiyesinden anlaşıldığından restitüsyona da yansıtılmıştır. 17.yy'ın klasik üslubunu yansıtan Güzelce Ali Paşa Türbesi, kare planlı olup

pendantifli bir kubbe ile örtülüdür. Duvarları bir sıra kesme taş ve iki sıra tuğla ile almaşık olarak örülmüştür. Duvarlar ve kubbe içeriden sıvalı, kubbe dışarıdan kurşunla kaplıdır. Ahşap tekke bölümlerine bitişik olan doğu ve batı duvarları sağırdır. Koridora açılan kuzey cephesinin ortasında basık kemerli giriş bulunmaktadır.

Resim, 11- Cami-tevhidhane harimine açılan güney duvarında, ortada yer alan açıklık

Resim 12-13 Yahya Efendi türbesinin dış pencereleri ve kubesi

İstanbul'da Şeyh Yahya Efendi'nin hayattayken gördüğü itibar, vefatından sonra da devam etmiştir. Tekkenin çevresi kendisine "komşu" olmak isteyen binlerce insanın kabirleri ile dolmuştur. 16.yy'ın ikinci yarısından itibaren buraya gömülmüş olan birçok tarikat ehli, devlet ricali, ulema, hanedan ve saray mensuplarına ait mezar taşları başlı başına bir araştırmaya konu teşkil edecek çeşitlilik ve zenginlik sergiler.⁶ Onarımda külliye yapıları ile birlikte, örnek bir uygulama olacak evliyalar tarlası olarak adlandırılan cami-tevhidhanenin iç avlusundaki mezar taşlarının projelendirilmesi ve onarımı planlanmaktadır.

Onarımın devam ettiği Şehzadeler Türbesi (bknz-vaziyet planı 10 numaralı yapı) bir takım şehzadelerin yanı sıra kadın efendilerin, ikballerin ve sultanların

mezarlarını da barındırmaktadır. Türbede on dört adet ahşap sanduka yer almaktadır. Türbe 19.yy'ın sonlarında II.Abdülhamid tarafından yaptırılmıştır. Tuğla ile örülmüş olan çimento sıvalı duvarları, betonarme çatı günümüzde Marsilya tipi kiremitlerle örtülü iken, onarımda çimento sıvalar raspa edilmiştir. Türbe ve türbedar evi ilişkisine sonradan muhdes bir bölüm daha eklenmiştir. Muhdes ek kaldırıldıktan ve sıvalar raspa edildikten sonra eski ahşap tavana ait izler ortaya çıkmıştır. Yine bu eklerin kaldırılmasından sonra türbedar evinde sağlanan giriş kapısının yanında yeni bir pencere ortaya çıkmıştır. Tüm bu bulgular belgelenecek projelendirilmektedir. İki odalı tuğla örgülü duvarları ve ahşap pasalı tavanı olan türbedar evinin bulunduğu kısmın altında ahşap saçaklı bölümü de içine alacak şekilde bir bodrum bulunmaktadır.

Resim 14- Cami-tevhidhane ile Güzelce Ali Paşa Türbesi arasında yer alan ve cami görevlisinin konutu olarak kullanılan ahşap bölüm

Resim 14-15 Yapıların dıştan ve Türbenin içten görünümü

⁶ İstanbul Ansiklopedisi Cilt 7, s, 236,237,238s.

Resim, 16-17-18 Evliyalar tarlasının iki açıdan görünümü ve Meezarlığa çıkan yol

Resim, 19-20-21-22 Ahşap saçak izi, Türbenin görünimleri ile Türbenin girişi ve giriş altında görülen bodrumu

Plan 3- Çırağan caddesi yönünde 4 nolu ve 5 nolu meşrutalara ait rölöve planı (Pekerler İnş.t Tic. ve San. Ltd. Şti tarafından hazırlanmıştır.)

Resim, 23- Camii görevlisince kullanılan 4 nolu meşruta

Resim, 24- 5 nolu meşruta

Resim, 25- Kazı rölövesi onaylı 7 nolu yapının temelleri ve 5 nolu meşrutaya bitişik, altı We olarak kullanılan teras, 6 nolu meşrutanın yeri

Resim, 26 -27- 8 Nolu meşrutanın önceki durumu ve şimdiki durumu ile yapının devam eden istinat duvarları

Külliyeye içindeki ana yapıların yanında günümüzde mevcut olan 4-5-8 nolu ahşap meşrutaların çevre ile kurmuş olduğu sıcak ilişki külliyesinin yoğun yeşil dokusu ile İstanbul'un bu yakasında sıcak bir silüet oluşturmaktadır. (bknz-Fotoğraf 23-24-25 ve silüet 1) Proje çalışması devam eden 4, 5 ve 6 nolu meşrutaların rölöveleri Koruma Kuruluna iletilmiş olup restitüsyon ve restorasyon projeleri Müdürlüğümüze teslim edilmiştir.

Külliyenin en uç köşesinde yer alan ahşap yapının ise durumu zamanla kullanılmayacak ve statik yönden kötü

duruma geldiğinden, onaylı projesine göre ahşapları sökülmüş, zemin katın ise onarımı, Kurul onaylı istinat duvarlarının tamamlanmasından sonra devam edecektir.

Beşiktaş ilçesi, Çırağan sarayının karşısında yer alan Yahya Efendi Külliyesi türbe ve camisiyle , ahşap yapıları ile, her biri ayrı bir hikayenin ve dönemin kanıtı mezar taşları ile bir bütün olarak onarıldıktan sonra çevresiyle birlikte estetik bir görünüme kavuşmuş olacaktır.

Resim, 28 - Yapımı devam eden istinat duvarları

Resim, 29- Matbah-ı Şerif kalıntısı

KÜLLİYEYE AİT FOTOĞRAFLAR

(Vaziyet planındaki yapı numaralarına göre)

Resim, 1- 1 nolu yapı ve cümle kapısı ve üstü beşik çatı ile örtülü geçit

Resim, 2- Caminin 2 nolu girişi

Resim, 3-3 nolu yapı -Güzelce Ali Paşa Camii

Resim, 4- Camii görevlisince kullanılan 4 nolu meşruta

Resim, 5-5 nolu meşruta ve eski 6 nolu meşrutanın yerinde üstü teras olarak kullanılan altı ise wc olarak kullanılan yapı

Resim, 6- Kazı rölövesi onaylı ve bugün temelleri görülen 7 nolu meşruta

Resim 7- Onarımı devam eden ve projeleri revize edilen 8 nolu meşrutanın öncesi ve sonrası görünümü

Resim 8- 9 nolu yapı, Matbah-ı Şerif kalıntısı

Resim 9- 10 nolu Şehzadeler türbesi ve türbedar evi

Resim 10- 11 nolu yapı , cümle kapısının batı yönüne bitişik olan Hacı Mahmut Efendi Kütüphanesi

Resim 11- Caminin girişinde solda yer alan 12 nolu çeşme

Resim 12- Yahya Efendi Çıkılmazından yukarı çıkarken sağda yer alan 13 nolu çeşme

Resim 13- Yahya Efendi Külliyesinden bir mezar

KAYNAKLAR

Doğan KUBAN, (2007), *Osmanlı Mimarisi*, YEM yayınları, İstanbul.

İstanbul Ansiklopedisi Cilt 7, s, 409 .

Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi, B.1/9, Hayrat Sicil kaydı .

Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi, Vakıf Kayıtlar Müdürlüğü'nün, 3015 sayılı, 574 numaralı defterin

61 sayfa 53/20 sırasında kayıtlı (tefrişat müdürü Hacı Mahmud Efendi) ye ait 12 Sefer 1330 tarihli Vakfiye